

St. prp. nr. 24.

(1917)

Om vaabenøvelserne 1917 for aarsklassen 1917 i 1.—5. divisions infanteri.

Forsvarsdepartementets indstilling av 9de januar 1917, som er bifaldt ved kongelig resolution av samme dag.

(Foredraget av statsraad Holtfodt.)

Vaabenøvelserne 1917
for aarsklassen 1917 i 1ste—5te
divisions infanteri.

Under 1ste november 1916 har Kommanderende General oversendt divisionene til uttalelse et efter konferanse med Forsvarsdepartementet utarbeidet utkast til nøitralitetsvernets ordning efter ca. 15de mai 1917.

Denne plan gik ut paa, at det væsentlige av rekruataarsklassen 1917 av 1ste—5te divisions infanteri — i likhet med gardens mandskaper — paalægges 8 maaneders sammenhengende tjeneste, hvorav 60 dage anvendes til rekrututdannelse paa de vanlige ekserserpladser og den resterende tid — 6 maaneder — anvendes til fortsat utdannelse og til tjeneste ved nøitralitetsvernet.

Videre skulde nævnte mandskaper — som gardens — paalægges en regimentsamling i sit 4de tjenesteaar.

I skrivelse av 28de november 1916 — uttrykt bilag — har imidlertid Kommanderende General — efter at ha mottatt divisionenes uttalelser om det forannævnte utkast — istedenfor denne ordning av nøitralitetsvernet fundet at burde foreslaa en anden ordning, hvorved samtlige infanteriavdelinger i de 5 sydlige divisioner — fuldt feltopsat — indkaldes til ekstraordinær tjeneste i tørt paa 30 à 45 dage.

Departementet er enig med Kommanderende General i, at det sidste forslag er at foretrække, hvis der alene skal tages hensyn til avdelingenes militære utdannelse. Før avdelingenes krigsberedskap vilde det utvilsomt

Om vaabenøvelserne 1917 for aarsklassen 1917 i 1—5 divisions infanteri.

være av betydning at faa den ekstraøvelse, som det sidste forslag indebærer.

Departementet finder imidlertid at man ikke kan se bort fra den økonomiske side av saken.

Forslaget om turvis ekstraindkaldelse av feltopsatte bataljoner til neutralitetsvern vil medføre en ekstrautgift av ca. kr.¹⁾ 5 880 000,00

Planen med rekrutavdelingenenes tjeneste i 8 maaneder i træk medfører en utgift av « ²⁾ 5 145 000,00

Herav vedrører:

vaabenøvelserne 1917

ca. kr. 2 620 000,00

vaabenøvelserne 1918

og 1919 « 1 260 000,00

« « 3 880 000,00

De 2 maaneders ekstratjeneste i 1917 vil saaledes medføre en ekstrautgift av ca. kr. 1 265 000,00

Den sidste plan blir derfor — hvad ekstrautgifter angaar — ca. kr. 4 615 000,00 billigere.

Som følge herav finder departementet at burde foreslaa, at aarsklassen 1917 i 1ste—5te divisions infanteri i 1917 paalægges 180 dages sammenhengende tjeneste, hvorved de avtjener vaabenøvelserne 1917 (120 dage), 1918 (30 dage) og 1919 (30 dage).

Av disse 180 dage forutsættes mindst 60 dage at skulle foregaa som rekrututdannelse paa de vanlige ekserserpladser, hvorefter avdelingen indgaar i neutralitetsvernet, hvor de gives fortsat utdannelse.

Efter utført 180 dages tjeneste er det departementets agt at la disse rekrutter utføre yderligere ca. 60 dages tjeneste som neutralitetsvern, hvilken tjeneste ikke regnes som vanlige vaabenøvelser.

Rekruttene vil saaledes faa ialt 8 maaneders sammenhengende tjeneste i 1917—18 —

¹⁾ 42 bataljoner á 1000 hoder i 35 dage (hvorav 5 reisedage) á kr. 4 pr. dag.

²⁾ 7000 mand á kr. 3 pr. dag.

jfr. det blandt de utrykte bilag følgende grafiske tablaa over rekrutskoler og neutralitetstjeneste 1917/18.

De her omhandlede rekrutter resterer efter den her foreslaaede tjeneste i regimentssamling, som ordinært skal avtjenes i 7de tjenesteaar.

Imidlertid antar departementet, at denne — i likhet med hvad der er bestemt for gardens mandskaper — bør avgjøres i 4de tjenesteaar.

Det er departementets forutsætning at de mandskaper av ældre aarsklasser, som skal indkaldes til rekrutskole i 1917 med hensyn til tjenesten følger rekruaarsklassen 1917.

Enkelte avdelinger forutsættes at avgjøre sin fredstjeneste paa ordinær maate — jfr. det grafiske tablaa.

Det er departementets forutsætning, at rekrutavdelingene i størst mulig utstrækning skal indgaa i de ordinære regimentsamlinger i 1917.

Ved den her foreslaade ordning vil neutralitetsvakttjenesten som dækningsavdelinger kunne bestrides uten ekstraordinær indkaldelse av ældre aarsklasser indtil mai 1918, forutsat at der ikke indtrær væsentlige forandringer i den krigspolitiske situation.

Det bemerkes, at der — hvis dette forslag ikke vinder Stortingets bifald — da maa indkaldes ældre mandskaper i et tilsvarende antal, hvad der vil medføre en betragtelig større merutgift end foran beregnet paa grund av familietillægget og de med ombytte av avdelinger hver maaned forbundne transportomkostninger.

Da det i disse tider kan føles særlig trykkende for dem, som er familieforsørgere, at være indkaldt til tjeneste hele 8 maaneder itræk, finder departementet, at det for disse bør være en frivillig sak, om de skal avgjøre tjenesten paa den maate, som foran er foreslaat.

Ønsker de at avgjøre verneplikten paa ordinær maate er det dog departementets forutsætning at de iethvertfald skal avgjøre 120 dage av denne i 1917 ved 90 dages rekrutskole sammen med sin aarsklasse og om mulig 30 dages regimentsamling, eller 30 dages fortsat tjeneste sammen med rekruttene.

Om vaabenøvelserne 1917 for aarsklassen 1917 i 1.—5. divisions infanteri.

Departementet finder derfor at burde foreslaa at Stortinget fatter saadan beslutning:

1. At aarsklassen 1917 av infanteriet i 1ste til 5te division i 1917—1918 indkaldes til 180 dages tjeneste, som godskrives den som ordinær fredstjeneste.
2. At nævnte aarsklasse avtjener den resterende regimentsamling i 4de istedetfor i 7de tjenestear.
3. At de hermed forhundne merutgifter utredes av de til nøitralitetsvernet bevilgede midler.

I henhold til det anførte tillater departementet sig at

indstille:

At Deres Majestæt vil bifalde og underskrive vedlagte utkast til en proposition til Stortinget om vaabenøvelserne 1917 for aarsklassen 1917 i 1ste—5te divisions infanteri.

Om vaabenøvelserne 1917 for aarsklassen 1917 i 1.—5. divisions infanteri.

Hans Majestet Kongens proposition til Stortinget om vaabenøvelserne 1917
for aarsklassen 1917 i 1.—5. divisions infanteri.

Vi Haakon, Norges Konge

gjør vitterlig:

Stortinget indbydes til at fatte saadan

beslutning:

1. At aarsklassen 1917 av infanteriet i 1. til 5. division i 1917—1918 indkaldes til 180 dages tjeneste, som godskrives den som ordinær fredstjeneste.
2. At nævnte aarsklasse avtjener den resterende regimentsamling i 4de istedetfor i 7de tjenestear.
3. At de hermed forbundne merutgifter utredes av de til nøytralitetsvernet bevilgede midler. Forsvarsdepartementets indstilling i saken vedligger i avtryk.

Git paa Kristiania slot den 9de januar 1917.

Under Vor haand og rikets segl

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.